

Rīga, 1.marts, LETA. Ar nerezidentu klientiem strādājošais banku sektors Latvijas banku sistēmai ir svarīgs un vēlams arī nākotnē, tāpēc jauns regulējums un jaunas prasības būtu jāievieš pakāpeniski, aktīvi un atklāti runājot ar bankām, šādu viedokli šodien žurnālistiem pauda zvērinātu advokātu biroja "Sorainen" partneris Rūdolfs Eņģelis.

Pēc viņa teiktā, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) lielais izaicinājums, no vienas puses, ir izpatikt starptautiskajiem partneriem, kas prasa aktīvāku rīcību naudas atmazgāšanas novēršanas jautājumos, bet no otras puses - spēt aizsargāt nerezidentu segmentā strādājošo banku sektoru no pārlieku straujām kustībām, kas var izraisīt klientu skepsi, varbūt arī lielāku klientu aizplūdi.

Eņģelis atzina, ka pašlaik nerezidentu biznesā strādājošo banku jomā "lielais nezināmais" ir tuvākajos pāris mēnešos gaidāmie ASV uzņēmumu auditi 14 nerezidentu segmentā strādājošās bankās. Pašlaik nav zināms, kāds būs audita tvērums un rezultāts, vai tiks pārbaudīta un rekomendēta tā prakse, kas atbilst pašreizējai Latvijas nostājai, vai arī tiks rekomendēts tālejošais process un sektoram būs jāiet soli tālāk, nekā pašlaik prasa Latvijas regulējums, jāpieņem metodes, kas pašlaik Latvijā netiek prasītas, bet ko ievērot prasa labā prakse citās valstīs.

Ja attiecībā uz nerezidentu segmentā strādājošām bankām tiks ieviesta citās valstīs ievērotā labā prakse, kas pašlaik vēl nepastāv Latvijā, nerezidentu bankās augs klientu loks, kam veiks papildu pārbaudes vai, iespējams, bankām no kādiem klientiem būs jāatsakās.

"Sorainen" partnera ieskatā, FKTK pārmaiņas vislabāk var ieviest, cieši, konstruktīvi un nepārtraukti sarunājoties ar nerezidentus apkalpojošām bankām, ieklausoties šo banku teiktajā, jo bankas labi pazīst savus klientus un zina, kā klientiem komunicēt šajos jautājumos tā, lai klienti no Latvijas nenobīstas un neaizbēg.

Kā atzina eksperts, Latvijas interesēs būtu, lai vairāk šo klientu tiktu lokalizēti, tiktu piesaistīti Latvijas jurisdikcijai. Arī FKTK būtu lietderīgi aktīvāk iesaistīties diskusijā ar citiem valsts pārvaldes sektoriem par to, kā uzlabot nodokļu regulējumu, lai radītu labvēlīgāku vidi nerezidentu klientiem lokalizēties Latvijā un deofšorizēties.

Eņģelis vērsa uzmanību, ka nerezidentu banku segments ir pelnoša biznesa niša, kas Latvijai nodrošina pirmo vietu starp Baltijas valstīm finanšu tirgus attīstības ziņā, ienes nodokļu ieņēmumus un nodrošina augsti apmaksātas darbvietas, kā arī ļauj banku sistēmai būt inovatīvai un censties konkurēt ar bankām citās valstīs - Austrijā, Luksemburgā, Kiprā, kur arī daļa banku sektora apkalpo nerezidentu klientus.

Eksperts atzīmēja, ka Latvijā publiskajā diskusijā par nerezidentus apkalpojošām bankām vienmēr uzmanība tikusi veltīta nerezidentu noguldījumiem, taču šos darījumus apkalpojošās bankas pelna ne tikai ar komisijas maksām, bet arī kreditē. Nerezidentu segmentā strādājošās bankas kreditē ne tikai Latvijā, bet arī Lietuvā, Igaunijā un valstīs, no kurienes nerezidentu depozītu nauda ienāk Latvijā. Noguldījumu nauda tiek izvietota pietiekami drošos projektos, kas ļauj bankai pelnīt. "Līdz ar to tas ir business, kas Latvijas banku sistēmai ļauj attīstīties tālāk. Šī medaļas puse bieži paliek nepateikta," rezumēja eksperts.

Kā ziņots, trīs ASV uzņēmumi - "Navigant Consulting Inc", "Promontory Ltd." un "Exiger LLC" - veiks pārbaudes 14 nerezidentu segmentā strādājošās Latvijas bankās, kā tās ievēro noziedzīgi iegūtu līdzekļu novēršanas prasības. ASV auditori pārbaudīs procesa kopumu jeb visu, kas saistīts ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas sistēmu, proti, tiks pārbaudīta banku politika, lēmumu pieņemšanas ķēdes, klientu faili.

FKTK priekšsēdētājs Pēters Putniņš iepriekš žurnālistiem skaidroja, ka šādas ASV ekspertu pārbaudes nepieciešamas, jo Latvijas bankas daudz strādā ar ASV dolāriem, tāpēc jārespektē kārtība, ko nosaka valsts, kas šo valūtu emitē. ASV noteiktie standarti jāievēro, lai varētu nodrošināt korespondējošo attiecību režīmu. FKTK vadītājs aicināja ņemt vērā, ka prasības naudas atmazgāšanas jomā regulāri tiek pastiprinātas, tās mainās pat pa ceturkšņiem. Arī nākotnē prasības tikai pastiprināsies, bet FKTK un citu valsts iestāžu tolerance mazināsies, prognozēja regulatora vadītājs.